

Głębokie katolickie spojrzenie na przebaczenie, rodzinne rany i zbawienie duszy

Istnieje niewiele ran tak głębokich jak rany rodzinne.

Słowa obcej osoby mogą boleć przez jeden dzień; słowa członka rodziny mogą boleć przez całe życie. Zdrada przyjaciela rani serce; zdrada we własnej rodzinie może złamać duszę. Dlatego, gdy Kościół mówi o pojednaniu rodzinnym, nie mówi z perspektywy chłodnej teorii ani naiwnego moralizmu. Mówi z perspektywy prawdziwego ludzkiego dramatu.

Wielu chrześcijan żyje po cichu z tym pytaniem:

„Czy grzechem jest nie chcieć pojednać się z członkiem rodziny?”

Może chodzić o:

- nieobecnego ojca,
- manipulującą matkę,
- brata lub siostrę, którzy zniszczyli jedność rodziny,
- dziecko, które porzuciło i upokorzyło rodzinę,
- brutalnego krewnego,
- spadek, który zakończył się nienawiścią,
- dzieciństwo naznaczone przemocą, pogardą lub upokorzeniami.

I wtedy pojawia się wewnętrzne napięcie:

- „Wiem, że Bóg prosi mnie o przebaczenie...”
- „Ale nie potrafię zapomnieć...”
- „Nie chcę znowu cierpieć...”
- „Czy mam obowiązek się pojednać?”
- „Czy grzeszę, zachowując dystans?”
- „Czy Bóg mnie za to potępi?”

To nie są małe pytania. Dotykają samego serca Ewangelii.

Ponieważ chrześcijaństwo nie obraca się jedynie wokół zasad: obraca się wokół miłosierdzia, sprawiedliwości, prawdy i zbawienia duszy.

Przykazanie Chrystusa: przebaczenie nie jest opcjonalne

Nasz Pan Jezus Chrystus mówił o przebaczeniu z poruszającą jasnością. Nie pozostawił miejsca na dwuznaczność.

W Ewangelii św. Mateusza czytamy:

„Bo jeśli przebaczycie ludziom ich przewinienia, i wam przebaczy Ojciec wasz niebieski. Lecz jeśli nie przebaczycie ludziom, i Ojciec wasz nie przebaczy wam waszych przewinień.”

— Mt 6,14-15

A także:

„Wtedy Piotr zbliżył się do Niego i zapytał: ‘Panie, ile razy mam przebaczyć mojemu bratu, jeśli zgrzeszy przeciwko mnie? Czy aż siedem razy?’ Jezus mu odrzekł: ‘Nie mówię ci, że aż siedem razy, lecz aż siedemdziesiąt siedem razy.’”

— Mt 18,21-22

Te słowa są radykalne.
Zbyt radykalne dla współczesnej mentalności.

Żyjemy w kulturze, w której:

- zrywanie relacji jest gloryfikowane,
- pycha jest ubóstwiana,

- uraza jest normalizowana,
- a godność mylona jest z emocjonalną zemstą.

Ale Chrystus tego nie naucza.

Chrześcijanin jest powołany do przebaczenia. Zawsze.

Musimy jednak dokonać tutaj fundamentalnego rozróżnienia, którego wielu ludzi nie rozumie.

Przebaczenie nie oznacza koniecznie pojednania

To jeden z najczęstszych błędów w życiu duchowym.

Kościół katolicki rozróżnia między:

1. **Wewnętrznym przebaczeniem**
2. **Pełnym pojednaniem relacji**

I nie są to dokładnie te same rzeczy.

Chrześcijańskie przebaczenie

Przebaczyć oznacza:

- wyrzec się nienawiści,
- nie życzyć drugiemu zła,
- nie szukać zemsty,
- oddać ranę Bogu,
- przestać podsycać urazę.

Przebaczenie najpierw dokonuje się w sercu.

Jest aktem duchowym.

Bardzo często nie rodzi się z emocji, ale z woli.

Są ludzie, którzy mówią:

| *„Nie czuję przebaczenia.”*

Ale chrześcijańskie przebaczenie nie jest przede wszystkim uczuciem.
Jest decyzją podtrzymywaną przez łaskę.

Chrystus na Krzyżu nie powiedział:

| *„Ojcze, przebaczam im, bo to mnie nie boli.”*

Powiedział:

| *„Ojcze, przebacz im, bo nie wiedzą, co czynią.”*
— Łk 23,34

Przebacał, będąc torturowanym.

Czy zatem mam obowiązek się pojednać?

Tutaj odpowiedź wymaga głębi.

Pojednanie wymaga dwóch osób

Przebaczenie może zależeć tylko od ciebie.

Pojednanie — nie.

Aby mogło dojść do autentycznego pojednania, potrzebne są:

- skrucha,
- prawda,
- szczere pragnienie zmiany,
- naprawienie wyrządzonego zła, jeśli to możliwe,
- wzajemna gotowość.

Bez tych elementów pełne pojednanie często nie jest możliwe.

I ważne jest, by to zrozumieć:

Kościół nie zobowiązuje nikogo do ponownego narażania się na przemoc, manipulację czy nadużycia.

Przebaczenie nie eliminuje roztropności

Wielu katolików cierpi, ponieważ myśli, że przebaczyć oznacza:

- wrócić do życia z toksyczną osobą,
- akceptować ciągłe upokorzenia,
- tolerować nadużycia,
- znosić przemoc psychiczną,
- godzić się na emocjonalny szantaż.

To nie jest nauka katolicka.

Chrześcijańska cnota nie jest naiwnością.

Jezus powiedział:

„Bądźcie więc roztropni jak węże, a nieskazitelni jak gołębice.”
— Mt 10,16

Roztropność jest jedną z cnót kardynalnych.

Istnieją relacje rodzinne, w których zachowanie pewnego dystansu może być uzasadnione, a nawet konieczne.

Na przykład:

- brutalni krewni,
- poważni manipulatorzy,
- sprawcy przemocy,
- osoby uzależnione, które nieustannie niszczą otoczenie,
- sytuacje zagrożenia fizycznego lub psychicznego.

Chrześcijanin może przebaczyć i jednocześnie postawić granice.

To nie jest nienawiść.

To może być święta roztropność.

Kiedy może pojawić się grzech?

Tutaj musimy wejść w głębsze rozeznanie.

Zachowanie dystansu nie zawsze jest grzechem.

Ale pewne wewnętrzne postawy mogą nim być.

Grzech może istnieć, jeśli pojawia się:

1. Świadoma nienawiść

Życzenie zła członkowi rodziny.

Cieszenie się z jego cierpienia.

Szukanie zemsty.

Podtrzymywana nienawiść niszczy duszę.

Święty Jan pisze:

„Kto nienawidzi swego brata, trwa w ciemności.”
— 1 J 2,11

---

2. Absolutna odmowa przebaczenia

Niektórzy mówią:

„Nigdy nie przebaczę.”
„Wolę umrzeć, niż przebaczyć.”

Tutaj istnieje poważny problem duchowy.

Ponieważ chrześcijanin nie może definitywnie zamknąć swojego serca na miłosierdzie.

Nawet jeśli proces jest długi, bolesny i trudny, musi istnieć przynajmniej wewnętrzna otwartość:

„Panie, dziś nie potrafię, ale chcę chcieć przebaczyć.”

To samo w sobie jest już wielką modlitwą.

---

3. Zatwardziała pycha

Czasami konflikty rodzinne nie rodzą się z wielkich niesprawiedliwości, lecz z pychy.

Lata bez rozmowy:

- przez spadek,
- przez spory polityczne,

- przez rywalizację,
- przez urażoną dumę,
- przez pytanie: „Kto powinien pierwszy przeprosić?”

A diabeł intensywnie działa w tych pęknięciach.

Rodzinna pycha może stać się grzechem ciężkim, gdy świadomie niszczy miłość bliźniego.

Diabeł i niszczenie rodziny

Rodzina jest jednym z głównych duchowych celów złego ducha.

Dlaczego?

Ponieważ rodzina jest obrazem komunii.
Jest szkołą miłości, ofiary i przekazywania wiary.

Szatan nienawidzi:

- jedności,
- przebaczenia,
- pojednania,
- pokory.

Dlatego zasiewa:

- urazy,
- porównania,
- niezagojone rany,
- milczenie,
- podejrzania,
- rywalizację.

Ile rodzin żyje dziś całkowicie rozbitych?

Rodzeństwo, które nie rozmawia ze sobą od dziesięcioleci.
Porzuceni rodzice.

Pełne urazy dzieci.
Oddaleni wnukowie.
Rodziny zniszczone przez ideologie, pieniądze lub egoizm.
I często nikt już nawet nie pamięta pierwotnej przyczyny.
Nienawiść staje się dziedziczna.

Syn marnotrawny: wielki wzór pojednania

Przypowieść o synu marnotrawnym (Łk 15,11-32) jest jednym z najgłębszych nauczzeń o miłosierdziu.

Syn:

- upokarza ojca,
- żąda spadku,
- opuszcza dom,
- niszczy swoje życie.

Ale ojciec nadal czeka.

Nie biegnie za synem, aby go kontrolować.
Nie zmusza go do powrotu.
Nie zaprzecza swojemu cierpieniu.

Po prostu pozostawia serce otwarte.

A gdy syn wraca skruszony:

- obejmuje go,
- przyodziewa,
- i urządza ucztę.

Ta przypowieść objawia coś istotnego:
Bóg zawsze pragnie pojednania.

Ale pokazuje też ważny szczegół:
syn musiał wstać i wrócić.

Była skrucha.

A jeśli druga osoba nie chce pojednania?

Ta sytuacja powoduje ogromne cierpienie duchowe.

Są ludzie, którzy:

- odrzucają każdą próbę dialogu,
- zaprzeczają wyrządzonemu złu,
- manipulują,
- upokarzają,
- nigdy nie proszą o przebaczenie.

Co wtedy robić?

Święty Paweł odpowiada:

„Jeżeli to możliwe, o ile to od was zależy, żyjcie w zgodzie ze
wszystkimi.”
— Rz 12,18

Kluczowe słowa to:

„jeżeli to możliwe”.

Nie zawsze zależy to od ciebie.

Czasami jedyne możliwe pojednanie w tym życiu będzie polegało na:

- modlitwie za tę osobę,
- odmowie nienawiści,
- ofiarowaniu cierpienia Bogu,
- pozostawieniu otwartych drzwi serca.

I czekaniu.

Przebaczenie jako droga duchowego wyzwolenia

Wielu ludzi myśli, że przebaczenie oznacza „przysługę” dla drugiej osoby.

Ale pierwszą osobą, która zostaje uwolniona, jest ten, kto przebacza.

Podtrzymywana uraza:

- niszczy pokój,
- zatrzuwa modlitwę,
- zatwardza serce,
- wpływa nawet na zdrowie fizyczne i emocjonalne.

Święty Tomasz z Akwinu nauczał, że długotrwała nienawiść głęboko zaburza duszę.

Brak przebaczenia może ostatecznie zamienić się w:

- gorycz,
- cynizm,
- duchową twardość,
- niezdolność do miłości.

Niektórzy przez dziesięciolecia wciąż na nowo przeżywają swoje rany.

To czyni ich niewolnikami.

Przebaczenie nie zmienia przeszłości.
Ale powstrzymuje przeszłość przed dalszym niszczeniem teraźniejszości.

Czy można przebaczyć i nadal odczuwać ból?

Tak.

Zdecydowanie tak.

Przebaczenie nie oznacza:

- wymazania pamięci,
- zaprzeczenia niesprawiedliwości,
- udawania, że nic się nie wydarzyło,
- automatycznego usunięcia cierpienia.

Nawet święci płakali z powodu rodzinnych ran.

Przebaczenie nie zawsze natychmiast usuwa emocjonalne konsekwencje.

Czasami dusza potrzebuje lat uzdrowienia.

Znaczenie szukania pomocy

W niektórych przypadkach rodzinne rany są niezwykle głębokie:

- nadużycia,
- przemoc,
- traumy,
- porzucenie,
- ciężkie upokorzenia.

Kościół nigdy nie nauczał, że człowiek musi stawiać czoła wszystkiemu samotnie.

Może być konieczne:

- kierownictwo duchowe,
- towarzyszenie duszpasterskie,
- poważna i etyczna pomoc psychologiczna,
- częste korzystanie z sakramentów,
- głęboka modlitwa,
- czas.

Łaska nie niszczy natury: ona ją uzdrawia.

Sakrament Pojednania i przebaczenie rodzinne

Istnieje głęboki związek między spowiedzią a przebaczeniem.

Ten, kto doświadcza Bożego miłosierdzia, lepiej rozumie, jak wiele sam otrzymał przebaczenia.

Dlatego święci tak mocno nalegali na częstą spowiedź.

Serce pojednane z Bogiem stopniowo uczy się pojednania z innymi.

Nie w sposób magiczny.
Ale prawdziwy.

Święci i heroiczne przebaczenie

Historia Kościoła jest pełna zdumiewających przykładów.

Jan Paweł II

Publicznie przebaczył człowiekowi, który próbował go zabić, a nawet odwiedził go w więzieniu.

Maria Goretti

Zmarła, przebacząc swojemu napastnikowi.

Święty Szczepan

Podczas kamienowania powiedział:

„Panie, nie poczytaj im tego grzechu.”
— Dz 7,60

Prawdziwe chrześcijańskie przebaczenie jest nadprzyrodzone.

Po ludzku często wydaje się niemożliwe.

Co konkretnie zrobić, jeśli nie potrafię się pojednać?

1. Rozmawiaj z Bogiem szczerze

Nie udawaj duchowej doskonałości.

Możesz powiedzieć:

„Panie, jestem zraniony.”
„Nie mam już siły.”
„Nie wiem, jak przebaczyć.”
„Pomóż mi.”

Szczera modlitwa jest więcej warta niż wiele pustych pobożnych słów.

---

2. Wyrzeknij się nienawiści

Nawet jeśli ból pozostaje, zdecyduj, że nie będziesz pielęgnować pragnienia zemsty.

---

3. Módl się za tę osobę

Nawet jeśli na początku wydaje się to bardzo trudne.

Modlitwa za kogoś powoli przemienia serce.

---

4. Rozeznaj, czy dystans jest konieczny

Czasami jest.

Nie każde pojednanie oznacza powrót do dawnej bliskości.

---

5. Zostaw miejsce dla łaski

Bóg może zmieniać serca nawet po dziesięcioleciach.

Duchowe niebezpieczeństwo umierania bez

przebaczenia

Ten temat jest poważny.

Bardzo poważny.

Chrystus bezpośrednio połączył przebaczenie otrzymywane od Boga z przebaczeniem ofiarowanym innym.

Umrzeć dobrowolnie trzymając się nienawiści jest duchowo niebezpieczne.

Nie dlatego, że Bóg nie chce nas zbawić, ale dlatego, że nienawiść zatwardza duszę przeciw łasce.

Niebo jest wspólnotą miłości.

Kto całkowicie odrzuca miłość i miłosierdzie, odrzuca samą rzeczywistość, która stanowi życie Boże.

Pojednanie często zaczyna się w ukryciu

Nie zawsze będą wzruszające uściski.

Nie zawsze będą idealne zakończenia.

Czasami pojednanie zaczyna się tak:

- przestaniem obmawiania,
- zaprzestaniem podsycania urazy,
- krótką modlitwą,
- wysłaniem prostego wiadomości,
- pozwoleniem Bogu, by powoli dotykał serca.

Rodzinne cuda często zaczynają się niewidzialnie.

Chrystus zna ból rodzinny

Sam Jezus doświadczył:

- odrzucenia,
- niezrozumienia,
- opuszczenia,
- zdrady.

Został sprzedany przez jednego ze swoich.
Wyparty przez Piotra.
Opuszczony przez niemal wszystkich na Krzyżu.

Chrystus nie mówi o przebaczeniu z daleka.
Mówi z wnętrza ran.

I właśnie dlatego może uzdrowić nasze.

Zakończenie: między sprawiedliwością, roztropnością a miłosierdziem

Czy więc grzechem jest nie chcieć pojednać się z członkiem rodziny?

Katolicka odpowiedź jest głęboka i pełna niuansów.

- Zachowywanie dystansu nie zawsze jest grzechem.
- Nie zawsze da się odbudować relację.
- Nie masz obowiązku pozwalać na przemoc.
- Roztropność i granice mogą być konieczne.

Ale chrześcijanin jest naprawdę powołany do:

- walki z nienawiścią,
- otwarcia się na przebaczenie,

- niezamykania definitywnie serca na miłosierdzie,
- pozostawienia miejsca dla łaski Boga.

Ewangelia nie wymaga naiwności.
Prosi o serce wolne od trucizny urazy.

A to bardzo często jest jednym z najtrudniejszych krzyży do niesienia.

Ale także jednym z najbardziej uświęcających.

Ponieważ kiedy zranione serce uczy się przebaczać, nawet powoli i pośród łez, staje się trochę bardziej podobne do Serca Chrystusa.